

Betænkning over forslag til arvelov.

(Afgivet af udvalget den 9. maj 1963).

Udvalget har holdt 23 møder og har under mange af møderne haft samråd med justitsministeren. Under behandlingen af lovforslaget har udvalget haft lejlighed til at gennemgå forskellige artikler i juridiske fagtidsskrifter om spørgsmål i forbindelse med lovforslagets bestemmelser.

Udvalget har modtaget skriftlige henvendelser fra overretssagfører J. L. Cohen, Dansk Kvindesamfund, Foreningen af Skov- og Landejendomsbesiddere i Danmark, overretssagfører L. Larsen, Nyborg, og civildommer F. A. Linde, Ålborg.

Under udvalgets behandling af lovforslagets § 28 har ministeren i anledning af et spørgsmål fra udvalget understreget, at det af denne bestemmelse følger, at det også i eksekutorboer er skifteretten, der bestemmer, hvor meget der forlods skal tillægges ét eller flere af børnene. Udvalget har tiltrådt denne opfattelse.

Under behandlingen af lovforslagets *kapitel II* har udvalget drøftet forskellige spørgsmål i forbindelse med *overformynderiet*. Således har udvalget med ministeren drøftet rimeligheden af den praksis, at tvangsarv, der for en umyndig er båndlagt i overformynderiet, ikke kan kræves overført som båndlagt til et andet godkendt pengeinstitut, når arvingen bliver myndig, selv om testamentet indeholder bestemmelse om båndlæggelse uden for overformynderiet. Under drøftelsen har ministeren givet tilsagn om, at denne praksis straks vil blive ændret af justitsministeriet, og at dette vil få virkning også for tidligere afgjorte sager, såfremt disse på ny rejses for ministeriet af de pågældende. Udvalget har tilsluttet sig disse

synspunkter og har ved *ændringsforslag nr. 9*, der er tiltrådt af ministeren, foreslået, at den ændrede praksis lovfæstes.

Udvalget har endvidere over for ministeren udtalt, at det kan virke urimeligt, at overformynderiet ikke tillader, at en person, hvis båndlagte midler er inddraget under overformynderiets massebestyrelse, senere træffer bestemmelse om, at der skal indkøbes godkendte værdipapirer for midlerne. Ministeren har i denne forbindelse oplyst, at der er nedsat et justitsministerielt udvalg til undersøgelse af overformynderiets forhold, og at dette udvalgs opmærksomhed ville blive henledt på det af udvalget rejste spørgsmål.

Med hensyn til andre af de rejste spørgsmål vedrørende overformynderiet har udvalget ikke anset en stillingtagen for mulig, før det af justitsministeren nedsatte udvalg har tilendebragt sin behandling af overformynderiets forhold. Udvalget har dog til ministerens overvejelse rejst det spørgsmål, om der vil være betænkeligheder forbundet med at give også andre pengeinstitutter de beføjelser, der er tillagt overformynderiet ved justitsministeriets skrivelse nr. 242 af 8. november 1950.

Justitsministeren har stillet de nedenstående ændringsforslag nr. 7, 8 og 10, der er tiltrådt af udvalget, og udvalget har stillet ændringsforslagene nr. 3, 4, 6 og 9, der er tiltrådt af justitsministeren. Med hensyn til disse ændringsforslag i øvrigt henvises til de bemærkninger, der ledsager forslagene.

Herefter indstiller et *flertal* (socialdemokratiets, det radikale venstre og socialistisk

folkepartis medlemmer af udvalget) lovfor-
slaget til *vedtagelse* med de af justitsmini-
steren og af udvalget foreslåede ændringer.

Et *mindretal* (venstres og det konserva-
tive folkepartis medlemmer af udvalget) har

Ændringsforslag.

Af et *mindretal* (Hanne Budtz, Hagen
Hagensen, Peter Larsen, Helga Pedersen,
Finn Poulsen, Erna Sørensen og Ib Thy-
regod):

Til § 3.

1) I stk. 2 indføjes efter „børn“: „eller
børnebørn“.

Til § 6.

2) Ordene „jfr. dog § 19, stk. 1, 2. pkt.“
udgår.

Af *udvalget*, tiltrådt af *justitsministeren*:

Til § 13.

3) Stk. 2 affattes således:

„Stk. 2. Indgives opgørelsen ikke inden
udløbet af den i stk. 1 angivne frist, der
dog om fornødent kan forlænges af skifte-
retten, kan denne pålægge ægtefællen dag-
lige eller ugentlige bøder, der løber, ind-
til opgørelsen indgives.“

Til § 14.

4) Til stk. 3 føjes som nyt punktum:

„Heller ikke erstatning, der tilfalder æg-
tefællen i anledning af førstafdødes død,
indgår i boet, hvis ægtefællen begærer skif-
te inden 3 måneder efter, at erstatnings-
kravet og dets størrelse er anerkendt eller
endeligt fastslået ved dom.“

yderligere stillet de nedenstående ændrings-
forslag nr. 1, 2, 5 og 11-14, hvorom henvises
til de bemærkninger, der ledsager disse æn-
dringsforslag. Mindretallet indstiller lovfor-
slaget til *vedtagelse* med samtlige foreslåede
ændringer.

Bemærkninger.

Til nr. 1.

Ved ændringen foreslås arveretten for
fætre og kusiner opretholdt, idet reglerne
herom efter mindretallets opfattelse har
virket tilfredsstillende. Mindretallet henvi-
ser endvidere til de synspunkter, der er
gjort gældende af højesteretsdommer J.
Trolle i Ugeskrift for Retsvæsen 1961 B
side 357-358.

Til nr. 2.

Ændringen er en følge af den under nr.
5 foreslåede nye formulering af § 19.

Til nr. 3.

Ændringen skyldes ønsket om ved be-
stemmelsens formulering udtrykkeligt at
fremhæve, at skifteretten om fornødent kan
meddele udsættelse med indgivelsen af den
i paragraffen omhandlede opgørelse over
fællesboets aktiver og passiver samt ægte-
fællens særeje.

Til nr. 4.

Efter udvalgets opfattelse bør der i lig-
hed med den foreslåede ordning med hen-
syn til arv og gave, som tilfalder den
længstlevende ægtefælle, også være adgang
for denne til ved begæring om skifte at
undgå, at erstatning for tab af førstafdøde
som forsørger indgår i det uskiftede bo.

Af *mindretallet* under nr. 1:

Til § 19.

5) Paragraffen affattes således:

„§ 19. Har en ægtefælle hensiddet i uskiftet bo, fordeles arven efter førstafdøde mellem dennes arvinger efter arveforholdene ved førstafdødes død.“

Af *udvalget*, tiltrådt af *justitsministeren*:

Til § 22.

6) I stk. 2, 2. punktum, indføjes efter „anlægges“: „inden 1 år efter, at arvingen er blevet vidende om gaven, og“.

Af *justitsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 26.

7) Stk. 2, 2. punktum, affattes således:

„Ægtefællens ret til efter skiftelovens regler at forlange udlæg efter vurdering berøres ikke heraf.“

Til § 58.

8) I stk. 2 indføjes efter „justitsministeren“: „eller den, han bemyndiger dertil.“

Af *udvalget*, tiltrådt af *justitsministeren*:

Til § 61.

9) Stk. 1, 2. punktum, affattes således:

„For tiden, indtil en arving bliver myndig, kan båndlæggelse af arvingens tvangsarv kun ske i overformynderiet.“

Af *justitsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 72.

10) Paragraffen affattes således:

„§ 72. Denne lov træder i kraft den 1. april 1964.“

Til nr. 5.

Ved ændringen opretholdes de gældende regler for fordeling af arven efter førstafdøde, der efter mindretallets opfattelse er rimeligere end den af justitsministeren foreslåede ordning.

Til nr. 6.

Ved ændringsforslaget opretholdes kravet om, at sag til omstødelse af en gave fra det uskiftede bo skal anlægges inden en kortere tid efter, at arvingen er blevet vidende om gaven. Efter § 6, stk. 2, i lov nr. 120 af 20. april 1926 om ægtefællers arveret og uskiftet bo er denne frist på tre måneder, men under hensyn til, at den fra gavens fuldbyrdelse løbende frist ved lovforslaget foreslås forlænget fra 1 år til 5 år, har man fundet det rimeligt at foreslå også den kortere frist forlænget, nemlig til 1 år.

Til nr. 7.

Ændringen, som er af rent formel karakter, skyldes, at det samtidig med forslag til arvelov fremsatte forslag til lov om ændringer i skifteloven ikke kan forventes gennemført i indeværende folketingsamling.

Til nr. 8.

Da en adgang til at henlægge den i bestemmelsen omhandlede beføjelse til skifteretten vil kunne være af praktisk værdi, foreslås bestemmelsen affattet således, at den indeholder udtrykkelig hjemmel for en delegation af justitsministerens beføjelse.

Til nr. 9.

Der henvises til bemærkningerne i betænkningens tekst.

Af *mindretallet* under nr. 1:

Til § 76.

11) Stk. 2 udgår.

Til § 77.

12) Paragraffen udgår.

Til § 79.

13) Som nyt stykke tilføjes:

„Stk. 2. Det har endvidere sit forblivende ved bestemmelserne i forordning af 21. maj 1845 indeholdende nogle forandringer i lovgivningen om arv §§ 10-13 og 27, 1. punktum.“

Til § 80.

14) I den foreslåede affattelse af paragraffen ændres „dog undtaget §§ 26 og 27, 2. pkt.“ til: „dog undtaget §§ 10-13, 26 og 27“.

Til nr. 11.

Ændringen er en følge af, at reglerne i arveforordningens §§ 10-13 ved ændringsforslag nr. 13 foreslås opretholdt.

Til nr. 12.

Ændringen er en følge af, at reglerne i arveforordningens § 27, 1. punktum, ved ændringsforslag nr. 13 foreslås opretholdt.

Til nr. 13.

Ved ændringen foreslås bestemmelserne i arveforordningens §§ 10-13 og 27, 1. punktum, der efter mindretallets opfattelse har vist sig rimelige i praksis, opretholdt, idet der fortsat er praktisk behov for disse regler.

Til nr. 14.

Ændringen er en følge af ændringen under nr. 13.

K. Axel Nielsen.	Rudy Schröder.	Boye Hansen.	Kai Jensen.	H. Larsen (Bjerre), formand.
Waldemar Laursen.	Elna Syvertsen.	Wingsøe.	Else-Merete Ross, næstformand.	
Ib Thyregod.	Peter Larsen.	Helga Pedersen.	Finn Poulsen.	
Erna Sørensen.	Hanne Budtz.	Hagen Hagensen.	Herluf Rasmussen.	